

De ljumma höstkvällarna gör Berlin till den perfekta weekendstaden.

Bara i Berlin

I möjligheternas stad går svartklubbar och finkultur hand i hand

Om du frågar tre olika personer som varit i Berlin vad de tyckte om den tyska huvudstaden, så kommer du sannerligen få tre helt olika svar. Inget nytt under stjärnorna kan tyckas, men jag slår vad om att i detta fall blir svaren mer spretiga än någonannanstans. Det är nämligen just det som fortsätter att fascinera: Berlins konstanta förmåga att byta skepnad. Av Ricki Petrini.

PROVA BARA att byta kvarter. Själv hade jag besökt staden flertal gånger under det senaste årtiondet. Visst hade jag på det senaste decenniet åskådat den ständiga förändringen och förnyelsen, men ändå lämnade jag Berlin var gång lite lätt splittrad. Lika gärna som att staden kunde lämna ett städad och ett polerat intryck hade jag vissa andra gånger lämnat en huvudstad som jag fann smutsig och motbjudande. Berlin har väldigt olika sidor. Ta prisbilden till exempel. Många finner Berlin dyrt. Ändå är den ofta omnämnd som en av Europas billigaste huvudstäder och mat, hyror liksom leverne är billigare här än på många andra håll. I slutändan handlar det om Berlins geografi. När man lärt sig berlinarnas rörelsemönster, då har man också hajat grejen med Berlin. Så långt är allting solklart, men det finns ett krux. Medan många andra städer har tydligare band mellan dåliga kvarter och fattigt utbud, respektive fina kvarter och rikt utbud, kan det i Berlin ofta vara precis tvärtom. För det är ofta i de mer anspråkslösa kvarteren som den riktiga magin sker.

Konsten att hitta rätt

Inför min senaste resa var jag därför mån om att finna något alldeles extra under min vistelse. En vän till en vän, som hade blivit tipsad av en kollega (ja, du hör ju själv, sådana här tips kan ju inte slå annat än fel – om de nu överhuvudtaget var ett nämnvärt tips från början) hade hört talas om en guide i Berlin som inte var som andra guider. Han erbjöd en rundvandring till stadens dolda adresser. Oavsett om tipset saknade någon som helst grund eller avsändare, var det emot mina journalistiska grundprinciper att inte gå i gång på nyckelord som "guide", "dolda" och "adresser". Tolv timmar senare stod jag öga mot öga med östra Berlins allvetande portväktare, Henrik Tidefjärd. Tipset visade sig vara en skattkammare.

Många som besöker Berlin känner ju inte till den här livskulturen där allt börjar sent. I Berlin måste man inte bara känna till de rätta adresserna. Man måste även veta när på dygnet man är välkommen som gäst, menar Henrik som anordnar privata guiderer med fokus på livsstil.

Henrik är in flyttad svensk som anordnar omätligt populära guide

urer av staden. Till skillnad från mer traditionella guider har Henrik hittat en nisch i det urbana, det trendiga och det kosmopolitiska Berlin. Få människor kan krog- och kulturscenen så bra som han.

De här kvarteren har blivit för kommersiella nu sedan turisterna har tagit över, säger Henrik om Rosenthaler Straße som enligt alla guideböcker jag läst ska vara "de bästa".

Inne igår, ute idag

Enligt Henrik rör sig den hippa gatu-kulturen i Berlin snabbare än väst-anvinden och när kvarteren kring Hackeschen Höfe invaderats av (i alla andra fall) hippa märken som Fred Perry, Hugo Boss och Tommy Hilffiger så har den verkliga designeliten fått inta nya anonyma kvarter.

Enligt kartan är det här fortfarande Burger King, säger Henrik och riktar blicken mot husfasaden som uppenbarligen saknar alla igenkännings-tecken för en hamburgerkedja.

Vi har stannat till vid ett städad och anspråkslöst skyltönster.

Den här adressen har faktiskt en rätt märklig historia, fortsätter han. En mening som kommer att känneteckna hela den här turen genom de östra delarna.

Berlin – staden som på blott ett sekel gått från kulturstad, till krigs-zon, till ruiner, till urban anarki för att slutligen finna sig i kommersiell blomning 2011 – har mycket riktigt en rätt "märklig historia". Få meningar sammanfattar Berlin lika bra i kvarteren där anarkistiska fester, squat-houses och razzior idag blivit vardagsmat och finkultur.

Adressen med den märkliga historien visar sig vara en gammal Burger King-restaurang som om nätterna togs över av laglösa festprisar. Man sålde drinkar för 20 kronor tills kvarterens boende reagerade. Märkliga historier i Berlin har ofta också samma Hollywood-mässiga slut där polisrazzior och ljusspel från saftblandare avlöser hembränt i händerna på opportunistiska Berlinbor.

Dolda pärlor och ekivoka klubbar

På samma sätt har staden dansat sig igenom hårda tider, bistra tider och alla andra tider på dygnet då invånarnas egen kreativitet varit de enda

lagarna. Därför är Berlin idag en brokig och fascinerande stad att besöka. Få städer har samma livsglädje och vitalitet. Som weekendbesökare kan man, om man nu vågar förlita sig på berlinarna snarare än guideböckerna, finna riktiga guldkorn på högst anonyma adresser.

Salong K är ett bra exempel på den nygamla trenden som präglar invånarnas fäbless för avantgarde.

Berliner Salong Kultur är ett gammalt fenomen som härstammar från 20-talet. Här på Salong K är allt burlesque med inslag av kabaré. Först välkomnas man av en skitsnygg värdinna och klubbens aktörer har alla en enorm sexappeal, berättar Henrik.

Klubben visar sig vara en riktigt snacks i staden och tydligen även lite för vågad för de västra kvarteren. För 50 euro får man tillträde till denna "stängda klubb" och då ingår även dricka. Samtidigt som Henrik berättar om mysbelysta rum med stadens kulturellt samlade, förs mina tankar till Kubrick-rullen Eyes Wide Shut.

Exakt så är det. Man vet liksom inte vem som är konstnär eller vem som är gäst. Ändå är klubben öppen för vem som helst, det är bara att föranmäla sig på nätet.

Redan på hemsidan noterar jag klubbens sexappeal. Sajten är bland det mest förföriska jag sett och skvallrar om det som bjuds på innanför Salong Ks (stängda) dörrar. Adressen står inte utskrivnen och jakten på bokensinfo är en kurragömmalek med mus och pekfinger. Bara i Berlin!

Hembesök

Familjen Hoffmann, som har en enorm våning på en dold bakgård i östra delarna, har öppett hus varje lördag mellan 11 och 16 för att visa sina konstobjekt. Hemma-hos-konceptet är för övrigt en väldigt vanlig företeelse här i stan. Henrik berättar om middagsturer i förortslägenheter och hotellkoncept som i stort sett handlar om sova-över-principen (inte bara i Berlin måhända, men bara här är det en industri).

Samlung Hoffman har kommit att

bli en omtalad adress bland konstkännare i Berlin tack vare familjen Hoffmanns ökända konstsamling. Sophie Gips Höfe heter kvarteret där de bor och det här är ett bra exempel på östra Berlins många innegårdar som vuxit till kommersiella handelsplatser för konst, mode och design.

I Berlin må mycket vara extremt. Olika ytterligheter ställs dörr i dörr mot varandra och samverkar i en sällan skådad symbios. För mig är det själva sinnesbilden av den tyska huvudstaden som lockar med sitt färgsprakande innehåll. Något för alla, något som alla kan identifiera sig med. Om Berlin nu är möjligheternas stad så är det kanske inte så konstigt trots allt att svartklubbar och finkultur går hand i hand nedför Unter den Linden.

HETA ADRESSER I BERLIN

○ HOTEL

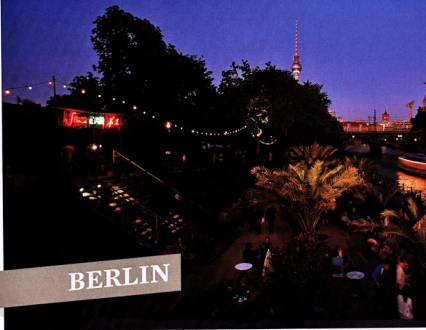
RITZ-CARLTON Bredvid rester av den gamla muren återfinns du ett av stadens bästa hotell, Ritz-Carlton. Här i Mittes nybyggda citykvarter är känslan mellan nytt och gammalt påtaglig. Stämningen innanför dessa dörrar är mer gemytlig än på de flesta hotell jag besökt i den här klassen. Visst är det femstjärnigt från början till slut, men personalen här verkar trivas på riktigt med att passa upp och ge sina gäster en oförglömlig upplevelse. Rummen är stora och fräscha, frukostbuffén den största jag sett och överallt möts man av stora leenden.

Potsdamerplatz 3

www.ritzcarlton.com

THE WEINMEISTER Stadens senaste designhotell ligger mitt i de gamla östkvarteren där pulsen är som högst. Shopping, nattliv och restauranger ligger vägg i vägg med detta designimperium. Allt innanför hotellets väggar andas genomtänkt design, och då menar jag allt. Från blanda-

Berlins mer ökända vattenstråk är bra alternativ för sightseeing.

Fogén på Ritz-Carlton är legendarisk i hotellsammanhang. Den klassiska lobbyn står i stark kontrast till den moderna arkitekturen på Potsdamer Platz utanför.

ren i badrummens handfat, till ytterporten på hotellet - allt präglas av design. Gästrummen har givetvis en stationär Mac och den stora sängen med inbyggd garderob i gaveln är inget mindre än ett mästerverk.

Weinmeisterstraße 2
www.the-weinmeister.com

THE REGENT Klassiska toner möter femstjärnig lyx på en av Berlins mest legendariska inrättningar. Låt dig inte

avskräckas av de guldkantade ornamenten i entrén eller husets Michelin-restaurang. Medan Berlin är Europas billigaste stad i den här storleken - speciellt när det kommer till boende - är det just här du ska unna dig lite extra lyx. Förstklassig service och välutrustade rum gör helgen på The Regent till en dans på rosor.

Charlottenstraße 49
www.regenthotels.com

🎭 NATTLIV

1. TRUST BAR Ägarna bakom succéklubben Cookies Cream öppnade 2010 Trust här i de hipa, östra delarna av stan. En ung, framgångsrik och musikälskande publik dansar här in på småtimmarna.

Tor Straße 72

2. KING SIZE "Ett håll i vägen" är ett klassiskt begrepp på ett anspråkslöst ställe. King Size ser inte mer ut för världen

men innehållet är desto viktigare. Hit går fortfarande Berlins krogvana publik.
Friedrichstraße 112b
www.kingsizebar.de

3. COOKIES CREAM Den hipa massan fortsätter att vallfärda till Cookies Cream om kvällarna. En klubbinstitution som spinner vidare på sin legend.
Behrenstraße 55
www.cookiescream.com

4. SALONG K Stadens hetaste och mest omtalade tillhåll är en sluten klubb för de privilegierade. Däremot har denna burleska klubb en välorganiserad gästlista som vem som helst kan skriva upp sig på via mail. För cirka 50 euro får man entré och drinkar. Hemlig adress men boka gästlista på hemsidan.
www.salongkberlin.com

📍 HETA ADRESSER

AUGUSTSTRASSE Gallerihoppa i några av Berlins mest progressiva kvarter. Här finner du konst i alla former och avstånden är korta.
Auguststrasse

THE CORNER Berlins svar på Colette. Här är det dyrt men väl utvalt.
Französisch Straße 40.
www.thecornerberlin.de

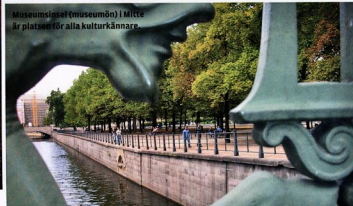
DEPARTMENT Snuggaste gallerian i Europa. Här matchar golvet fasaden och dyrt möter exklusivt.
Friedrichstraße 41

DIE HACKESCHEN HÖFE Gärdsgalleria i bostads kvarter med konst, designbutiker, inredning och uteserveringar. Detta är ett måste för alla Berlinbesökare.
Rosenthaler Straße 40/41

NEUE SCHÖNHAUSER STRASSE Shoppinggata med holländska Drykorn, Cos och Acne. Kvarteren runt omkring har flertalet intressanta modebutiker.
Neue Schönhauser Straße

GOLEM KOLLEKTION Köp mosaik i sällan skådad formgivning. Sann inspiration i jugendstil. Otroligt kunnig

Museumsinsel (museumön) i Mitte är platsen för alla kulturkännare.

personal som gärna hjälper till med frakten hem.

Die Hackeschen Höfe, Rosenthaler Straße 40/41.

www.golem-bauwerkamik.de

ROSENTHALER STRASSE Man skulle kunna kalla dessa kvarter "Berlins Soho". Second-handmode (missa inte den über-coola Hugo Boss butiken) möter härliga små barer och inredningsaffärer.

Rosenthaler Straße

MUSEUMSINSEL BERLIN (MUSEUMÖN)

Här finner du stadens största museer som Alte Nationalgalerie, Neues Museum och Altes Museum (Egyptiska Museet) med den legendariska bysten av Nefertiti.

Museumsinsel

POTSDAMER PLATZ

Se delar av den gamla muren som en gång delade staden liksom Holocaust Mahnmal (förintelsemonumentet) två kvarter bort med dess ödsliga arkitektur.

Potsdamer Platz

BRANDENBURGER TOR

Stadens mest kända monument står kvar, om än återuppbyggt, på samma plats som före kriget.

Brandenburger Tor

SOPHIE GIPS HÖFE

I det här kvarteret ligger Samlung Hoffmann, den privata familjevåningen som håller öppet hus varje lördag 11.00-16.00. Av östra Berlins alla gallerier räknas The Hoffmann Collection som en av de mest gedigna samlingarna av modern konst. Boka visning i förväg via hemsidan. Bra mattips är att fika eller äta på kvarterets mysiga delikatess-hä Café Barcomi's.

www.barcomis.de

Sophiens Straße 21

www.sophie-gips.de

ST. OBERHOLZ

Ett Wifi-mecka för alla moderna berlinare utan kontor. Egentligen är Oberholz en populär restaurang med en kontinental meny, men om dagarna ser lokalen mer ut som ett reklamkontor med Mac-datorer så långt ögat når. Skön atomsfär som sammanfattar dagens trådlösa (läs: tidlösa) Berlin.

Rosenthaler Straße 72a

www.sanktoberholz.de

ÄTA

FISCHER FRITZ Mer klassiskt än så här blir det inte. Fischer Fritz har inte bara lyckats behålla sin tron som den enda tvåfaldigt belönade Michelin-krogen i staden. Man har också funnit en bra balans mellan gammalt och nytt utan att fastna i gamla fotspår. Om du är i staden för att fira något, kan jag varmt rekommendera denna restaurang. Det här är fine dining i världsklass. **Charlottenstraße 49**

www.fischerfritzberlin.com

KIRK ROYAL Kirk Royal är illasvart till den klassiska restaurangen Grill Royal i Mitte. På den här mindre pretentiösa krogen i den hippa stadsdelen Kreuzberg rör sig den bohemiska massan. Vid dessa bord får du definitivt mer för pengarna. Kirk Royal är som ett andra vardagsrum för många unga och framgångsrika i området. Om nu Berlin generellt är en rätt avslappnad och opretentiös stad så är känslan här i Kreuzberg om möjligt ännu mer bohemisk.

Paul-Lincke-Ufer 45

www.kirkroyal-berlin.de

CHÉN CHÈ TEEHAUS

Svenska guiden Henrik Tidefjärd introducerade mig för Chén Chè i östra delarna av Berlin och Chén Chè är enligt Henrik ett säkert kort om man söker vietnamesiska smaker till lunch eller middag. Bordsbokning rekommenderas.

Rosenthaler Straße 13

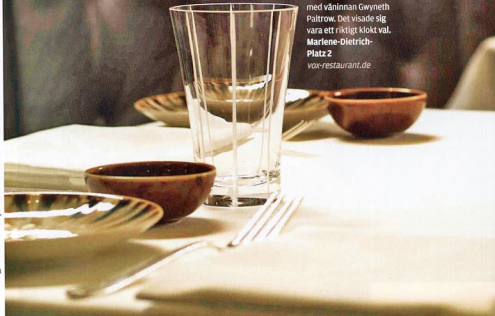
www.chenchete-berlin.de

VOX, GRAND HYATT

HOTEL Über-chica restaurangen Vox har lyckats med konststycket att imponera en globetrott som jag. Vox är det ultimata frukten av tysk effektivitet som möter finger toppskänsla. Det här är ett bra exempel på fusion cuisine, som blivit ett allt vanligare fenomen bland världsmetropolernas finkrogar. Själv valde jag sushin som jag hört att Madonna valde sist hon var här med väninnan Gwyneth Paltrow. Det visade sig vara ett riktigt klokt val. **Mariene-Dietrich-Platz 2**

vox-restaurant.de

BERLIN

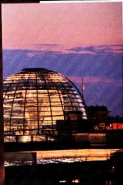

Tim Raues restaurang med samma namn tillhör en av stadens mest nytänkande krogar.

Skyskraporna på Potsdamer Platz har byggts på den forna gränsen mellan öst och väst.

Glaskupolen på Reichstag (parlamentet) är ett arkitektoniskt mästerverk och en av stadens bästa utsiktspunkter.

FAKTA BERLIN:

Invånare: 3,4 miljoner.

Språk: Tyska.

Landsnummer: 49.

Bästa tiden: Juni-september.

Medeltemperatur: September 19 grader, oktober 14 grader.

Ta dig dit: Direktflyg till Berlin går från bland annat Stockholm, Göteborg, Växjö och Köpenhamn med bolagen Ryan Air, Germanwings, SAS, Norwegian, AviTrans, EasyJet och Air Berlin.

INSIDERGUIDEN

Skräddarsy din egen guidade tur i Berlin tillsammans med Henrik Tidefjärd. Få människor kan stadens gömda pärlor så bra som Henrik. Hans unika koncept med personlig guidning tar dig till de hetaste barerna och till dolda innergårdar. Han introducerar dig till populära caféer och udda gallerier. Få saker lämnas upptäckta.

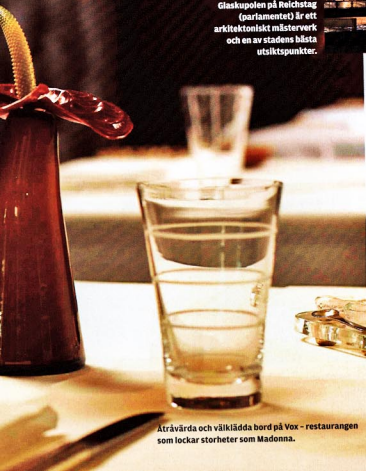
www.berlinagenten.com

SPECIALITET

Korven Currywurst och ölet Berliner Weiße är två äkta Berlinklassiker.

UNDVIK

Att fastna på huvudgatorna kring Kurfürstendamm, H&M, Mango och Adidas kan du handla hemma.

Åtråvärda och välklädda bord på Vox - restaurangen som lockar storheter som Madonna.

